

stichting orgelkring "hendrik niehoff"

gevestigd te 's-hertogenbosch

Programma van het concert in de Sint-Janskathedraal te 's-Hertogenbosch op zaterdag 8 augustus 2026 om 16:00u door **Joost van Beek**.

Joost van Beek (Dordrecht, 1978) heeft een brede muzikale belangstelling, met een voorliefde voor minder bekend repertoire en contrastrijke programma's. Als kerkmusicus is hij werkzaam in Utrecht (Wilhelminakerk), Vianen (Grote Kerk) en Wijk bij Duurstede (Grote Kerk). Als vervanger speelt hij onder andere in de Nicolaïkerk te Utrecht en de Hooglandse Kerk te Leiden.

Joost studeerde orgel bij Cor Ardesch en Ko Zwanenburg. Masterclasses volgde hij bij onder anderen Leo van Doeselaar, Marcel Verheggen en Erwin Wiersinga. Hij behaalde prijzen op verschillende concoursen.

Op bescheiden schaal geeft Joost concerten. Hoogtepunten waren optredens in de Grote Kerk van Dordrecht, Sorø Klosterkirke (DK) en Carlisle Cathedral (GB).

In het dagelijks leven is Joost werkzaam als freelance tekstschrijver, (eind)redacteur en jurist. Sinds januari 2022 is hij eindredacteur van het tijdschrift De Orgelvriend. Daarnaast is hij bestuurslid van de Stichting Culturele Evenementen Nicolaïkerk Utrecht en van de Stichting J.P. Sweelinckprijs.

Programma

Thema met variaties	Hendrik Andriessen	1892 - 1981
Choral varié	Rachel Laurin	1961 - 2023
Sarabande	Christian Præstholm	*1972
Dialogue sur les grands jeux	Louis-Nicolas Clérambault	1676 - 1749
Dialogue	Phillip A. Cooke	*1981
Intermezzo	Amy Summers	*1996
Fantasie over 'Geef vrede, Heer, geef vrede'	Bert Matter	*1937

Toelichting

We beginnen vanmiddag met een van de bekendste orgelwerken van een van de belangrijkste twintigste-eeuwse Nederlandse componisten. Anders dan de titel misschien doet vermoeden, hebben we hier niet te maken met een klassieke variatierееks (een lied of ander thema met een aantal afzonderlijke variaties), maar met een doorlopende fantasie waarin het thema op verschillende manieren langskomt.

Het stuk is opgedragen aan Lady Susi Jeans (geboortenaam Susanne Hock), een van origine Oostenrijkse organiste die in 1935 trouwde met de Engelse astronoom James Jeans. Het echtpaar Jeans betrok een groot landhuis in Surrey. In 1949 bracht Andriessen daar enige tijd door. Als bedankje schreef hij deze compositie.

Bij het 'Choral varié' van de Canadese componiste Rachel Laurin is wél sprake van een thema en (twee) losstaande variaties. Net als Andriessen bedacht ook Laurin het behandelde thema zelf.

In zijn 'Sarabande' geeft Christian Præsthholm, organist van de Sankt Mortens Kirke in Randers (DK), een oude statige dansvorm een eigentijds jasje. Hier kunt u een paar fraaie soloregisters van het orgel beluisteren.

Dan volgen twee werken met de titel 'Dialogue'. In de feestelijke compositie van de Parijzenaar Louis-Nicolas Clérambault (afkomstig uit zijn 'Premier livre d'orgue') wisselen homofone passages en dialogen tussen de Cornet en de Trompet elkaar af. De term 'grand jeu' verwijst naar een specifiek klankbeeld uit de Franse barok: het zogenoemde tongwerkenplenum, oftewel 'het volle werk' met een hoofdrol voor trompetten en cornetten.

Phillip Cooke werd geboren in het Engelse Lake District. Hij woont momenteel in Schotland, waar hij werkt aan de universiteit van Aberdeen. In zijn 'Dialogue' uit 2024 gaan verschillende thema's en klankkleuren een conversatie aan. Het stuk bouwt zich geleidelijk op in textuur en intensiteit, om uiteindelijk heel verstild en minimalistisch in het niets te verdwijnen.

Engeland mag zich op dit moment verheugen in een aantal jonge talentvolle vrouwelijke componisten. Een van hen is Amy Summers. Haar 'Intermezzo' uit 2023 ademt een meditatieve sfeer. De oplettende luisteraar kan een kleine knipoog naar de beroemde 'Air' van Johann Sebastian Bach ontwaren.

Het laatste woord is aan Bert Matter. Hij was van 1969 tot 2002 de hoofdorganist van de Walburgiskerk in Zupthen. Als componist laat hij zich sterk inspireren door oude (maar zekere ook nieuwere) kerkliederen. De indrukwekkende fantasie over 'Geef vrede, Heer, geef vrede' dateert uit 2022. Het is in zekere zin een aaneenschakeling van karakteristieke 'Matteriaanse' elementen: minimalfiguren, inspelen op de ruimte en een rake muzikale verklanking van de - in dit geval bijzonder actuele - tekst.